

GRYPIE MÓWIMY NIE!

ZASZCZEP SWOJE DZIECKO

Bezpłatne szczepienia przeciw grypie dla dzieci w wieku od 6 miesięcy do 5 lat w Gminie Miejskiej Kraków.

www.krakow.pl

Kraków rozpoczął realizację nowego programu polityki zdrowotnej pn.: „**Program profilaktyki zachorowań na grypę dla dzieci w wieku 6–60 miesięcy w Gminie Miejskiej Kraków**”. Mogą w nim wziąć udział dzieci:

- od ukończenia 6. miesiąca do 5. roku życia (wiek będzie potwierdzony na podstawie numeru PESEL),
- zamieszkałe na terenie gminy Kraków,
- z pozytywnym wynikiem badania lekarskiego, kwalifikującym do szczepienia, oraz których rodzice lub opiekunowie prawni wyrażą zgodę na udział w programie. Rodzic czy opiekun prawny, zgłaszający się do szczepienia, zobowiązany będzie do przedstawienia dokumentu tożsamości.

Kryteria wyłączenia z programu to: brak pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego na udział w programie, obecność przeciwwskazań do podania szczepionki przeciw grypie, szczepienie wykonane we własnym zakresie w danym sezonie grypowym.

Zakończenie udziału w Programie jest możliwe na każdym etapie na życzenie uczestnika. Zakończenie udziału w Programie bez wykonania szczepienia następuje poprzez ustne lub pisemne zgłoszenie rezygnacji przez uczestnika programu oraz odnotowanie tego faktu przez podmiot leczniczy realizujący program. Może nastąpić również usunięcie uczestnika z programu, w przypadku wystąpienia kryteriów wyłączenia.

Dlaczego warto szczepić dzieci przeciw grypie?

Wytyczne medyczne wskazują na zasadność szczepień dzieci przeciw grypie z uwagi na fakt, że może być niebezpieczna dla niemowląt i małych dzieci, tym bardziej w czasie pandemii COVID-19.

Ze względu na niedojrzałość układu immunologicznego, zakażenia grypowe najczęściej występują u dzieci. Dzieci są zatem grupą najbardziej narażoną na wirusa grypy i choroby grypopodobne. Co istotne, dzieci uważane są za wektory zakażenia w całej populacji, stąd zaszczepienie dziecka może uchronić pozostałych członków rodziny przed ewentualnym zachorowaniem. To przełoży się na zmniejszenie konsekwencji społecznych i ekonomicznych związanych z nieobecnością w pracy czy koniecznością organizacji opieki nad dzieckiem.

Celem szczepień dzieci przeciw grypie nie jest tylko uniknięcie zachorowania, lecz przede wszystkim uniknięcie poważnych powikłań pogrypowych. Największe ryzyko wystąpienia poważnych postaci grypy lub powikłań występuje właśnie u dzieci w wieku do 5 lat, ale także osób po 65. roku życia, kobiet w ciąży czy pacjentów przewlekłe chorych.

Gdzie można zaszczepić swoje dziecko?

W Szpitalu Specjalistycznym im. Stefana Żeromskiego w Krakowie, os. Na Skarpie 66, budynek H.

Rejestracja

Telefoniczna rejestracja i informacja pacjentów: od poniedziałku do piątku, w godz. 8.00–18.00, pod numerem telefonu: **12/ 622 94 63**.

Szpital zapewnia informację o Programie: w punkcie, w którym realizowany jest Program, telefonicznie oraz na swojej stronie internetowej.

Podczas rejestracji wyznaczony zostanie dzień i godzina przyjęcia pacjenta.

Pacjenci będą przyjmowani od poniedziałku do soboty w następujących godzinach:

- poniedziałek: 14.00–20.00
- wtorek: 14.00–20.00
- środa: 14.00–20.00
- czwartek: 8.00–20.00
- piątek: 14.00–20.00
- sobota: 8.00–11.00 (1 raz w miesiącu)

W ramach Programu przewiduje się bezpłatne wykonanie kwalifikacji lekarskiej dziecka oraz podanie szczepionki iniekcyjnej lub w postaci aerozolu do nosa. U dzieci wcześniej nieszczepionych przeciw grypie konieczne jest podanie dwóch dawek szczepionki w odstępie 4 tygodni.

Rodzice/ opiekunowie podczas szczepienia pozostają z dzieckiem na terenie placówki przez ok. 30 min. po wykonaniu szczepienia, w celu obserwacji zachowania pod kątem wystąpienia odczynu poszczepiennego. Jednocześnie, realizator Programu przeprowadzi edukację rodziców/ opiekunów dzieci uczestniczących w Programie nt. grypy oraz roli szczepień ochronnych.

W przypadku dzieci w wieku od 6 do 23 miesiąca życia, będzie możliwe podanie tylko szczepień iniekcyjnych, natomiast od 24 miesiąca do 5 roku życia możliwe będzie podanie szczepionki w formie aerozolu do nosa. W przypadku przeciwwskazań do stosowania szczepionki donosowej lub na wypadek braku jej dostępności w tej grupie wiekowej, zastosowana zostanie szczepionka iniekcyjna czterowalentna.

Należy pamiętać, iż szczepienia ochronne są podstawową metodą profilaktyki. Szczepienie przeciw grypie nie daje 100% gwarancji ochrony przed chorobą (skuteczność zależy od sezonu i stanu zdrowia chorego), dlatego nie zwalnia z przestrzegania przedstawionych poniżej ogólnych zasad higieny.

- Higiena rąk – w sezonie grypowym, a zwłaszcza w przypadku bliskiego kontaktu z chorym na grypę (np. w domu, pracy, szpitalu, przychodni). Niezbędne jest częste mycie rąk wodą z mydłem (najlepiej środkiem na bazie alkoholu): po każdym kontakcie z chorym, skorzystaniu z toalety, przed jedzeniem lub dotykaniem ust i nosa, po powrocie do domu, po toalecie nosa lub zasłanianiu ust podczas kichania i kaszlu.
- Noszenie maseczki na twarz (np. chirurgicznej, dentystycznej) w sytuacji bliskiego kontaktu z chorym (do 1,5–2 m) – stałe noszenie maseczki w przypadku bliskiego kontaktu z chorym na grypę w pomieszczeniu (np. w domu, szpitalu lub przychodni) zmniejsza ryzyko zachorowania. Maseczkę powinien nosić także chory na grypę, aby zmniejszyć ryzyko zakażenia innych. Jeśli zachoruje ktoś

z domowników, noszenie maseczki w domu i ścisła higiena rąk przestrzegane przez wszystkich w domu przez 7 dni mogą zmniejszyć ryzyko zakażenia i zachorowania innych współmieszkańców.

- Inne zasady higieny na czas sezonu epidemicznego grypy – należy: zasłaniać chusteczką jednorazową usta podczas kaszlu i kichania, a następnie wyrzucić ją do kosza i dokładnie umyć ręce
- Izolacja chorych przez 7 dni od wystąpienia objawów lub – jeśli trwają dłużej – 24 h po ustąpieniu gorączki i ostrych objawów ze strony układu oddechowego.

NAJCZĘSTSZE PYTANIA RODZICÓW ZWIĄZANE ZE SZCZEPIENIEM DZIECI PRZECIW GRYPIE

Na pytania odpowiada Pani dr hab. n. med. Hanna Czajka - lekarz pediatra, specjalista chorób zakaźnych.

1. Czy szczepienia przeciw grypie małych dzieci są bezpieczne?

Dzieci znoszą szczepienie przeciw grypie dużo lepiej niż dorośli. Dorośli nieraz narzekają na ból ręki, głowy i inne niedogodności. Nie przypominam sobie, aby w ciągu ostatnich lat, gdzie szczepimy rocznie po kilkaset dzieci przeciw grypie, ktoś przyszedł z „reklamacją”.

O ile w przypadku innych szczepień zdarzają się objawy miejscowe, czy ogólne jak gorsze samopoczucie lub wzrost temperatury, o tyle szczepionka przeciw grypie jest naprawdę bardzo dobrze tolerowana. Pamiętajmy też, że małe dzieci nie mają jeszcze zrealizowanego w pełni programu szczepień, a wraz z podaniem szczepionki przeciw grypie istnieje możliwość równoczesnego wykonania innych szczepień.

2. W jakich miesiącach najlepiej jest szczepić dzieci przeciw grypie?

Szczepić możemy się przez cały sezon i nie ma żadnych szczegółowych terminów. Warto jednak pamiętać, że im szybciej to zrobimy, tym nasze dziecko będzie lepiej zabezpieczone przez kolejne miesiące zwiększonego ryzyka zachorowań na grypę. Okres ten rozpoczyna się na ogół w połowie grudnia i trwa do kwietnia. W tym roku naprawdę trudno jest jednak przewidzieć, kiedy zacznie się wzrost liczby zachorowań na grypę.

3. Czy szczepionka może wywołać chorobę u dziecka?

Takie zakażenia zupełnie nie występują u osób o prawidłowej odporności. Jeśli mówimy o szczepionkach przeciw grypie, musimy rozróżnić dwie. W szczepionkach podawanych domięśniowo zawarte są tylko fragmenty wirusa, pochodzące z jego powierzchni. Stąd tak spreparowany wirus nie ma zdolności namnażania się i wywołania objawów chorobowych. To co może się wystąpić w krótkim okresie po szczepieniu, jest tylko reakcją ze strony naszego organizmu. W przypadku gdy podczas szczepienia jesteśmy chorzy, a wydaje nam się że jesteśmy zdrowi, może wystąpić koincydencja i w parę godzin po szczepieniu pojawiają się objawy choroby drzemiącej dotąd w naszym organizmie. Jeśli chodzi o szczepionkę donosową, to jest szczepionka żywa. Stąd nie podajemy jej dzieciom w wieku poniżej 2 lat oraz dzieciom z obniżoną odpornością, a także dzieciom z rozpoznaną astmą.

4. Czy dziecko przeciw grypie szczepi się raz?

Dzieci do dnia 9 urodzin szczepi się w pierwszym sezonie grypowym dwukrotnie. Nie decyduje o tym tylko wiek dziecka, ale także fakt, że jest to pierwsze w jego życiu szczepienie przeciw grypie. Natomiast starsze dzieci, szczepimy przeciw grypie jednorazowo, a w kolejnych sezonach także jeden raz. Gdy nasze dziecko nie ma jeszcze 9 lat i dotąd nigdy nie było szczepione a otrzymało w danym roku jedną dawkę szczepionki, to w następnym sezonie grypowym wykonujemy u niego dwa szczepienia.

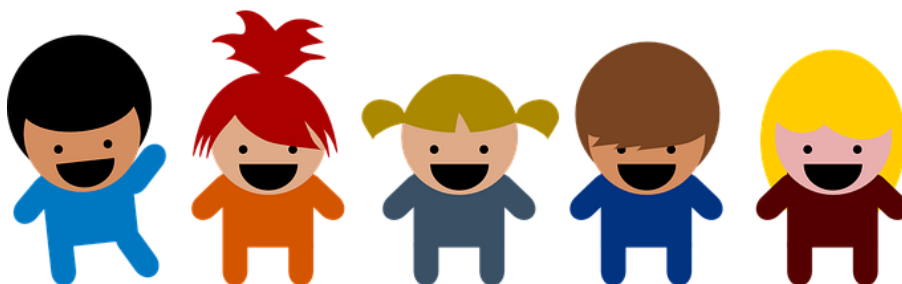
5. Gdy zaczniemy szczepić małe dzieci przeciwko grypie, to później już rokrocznie powinniśmy szczepić?

Żeby utrzymać odporność – tak. U pacjentów, którzy mają gorszą odporność coroczne szczepienie przeciw grypie powoduje, że po 4 czy 5 latach – odporność jest już dobrze wykształcona. Tu coroczne szczepienie ma ogromną wagę i znaczenie. U dzieci zdrowych szczepienie coroczne przeciw grypie zwiększa szansę na niezachorowanie lub łagodny przebieg choroby.

6. Jakie są korzyści z zaszczepienia przeciw grypie małego dziecka?

Przede wszystkim jest to korzyść indywidualna, czyli ochrona dziecka. Jest jednak jeszcze jedna ważna kwestia. Dzieci często chorują nie w pełni objawowo lub bezobjawowo, stanowiąc źródło zakażenia dla swojego otoczenia, dziadków lub babć, które sprawują nad nimi opiekę. Stały kontakt z małym dzieckiem, roznoszącym chorobę może spowodować, że osoba z otoczenia zachoruje na grypę o ciężkim przebiegu. Pamiętajmy o tym, że w otoczeniu dzieci często przebywają także osoby leczone z powodu chorób przewlekłych, ciężarne mamy, albo nieuodpornione rodzeństwo w wieku do 6 miesiąca życia.

PYTANIA I DYLEMATY RODZICÓW DZIECI Z KRAKOWSKICH ŻŁOBKÓW

„Gdybym nie miał pewności że, postępuję słusznie szczepiąc się przeciw grypie, nie szczepiłbym swoich dzieci, swoich bliskich” – prof. dr hab. n. med. Adam Antczak

Na pytania odpowiada Prof. dr hab. n. med. Adam Antczak, pulmonolog, kierownik Kliniki Pulmonologii Ogólnej i Onkologicznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Przewodniczący Rady Naukowej Ogólnopolskiego Programu Zwalczenia Grypy.

- 1. Czy nie jest rozsądniej przyjąć granicę minimalną wieku szczepienia dziecka na 12 miesięcy?**
Nie ma żadnego uzasadnienia do tego 6 miesięcy to czas, kiedy dziecko kończy korzystać z odporności, którą zyskało od matki. Pół roku to jest zasób, które dziecko otrzymuje od matki, poprzez łożysko. Później trzeba stymulować odporność malucha. Tym bardziej że półtoroczne dzieci są najbardziej narażone na ciężki przebieg zakażenia. Nie 12 miesięcy, ale 6 miesięcy.
- 2. Czy miesiąc listopad nie jest za późnym miesiącem na wykonanie szczepienia, przecież sezon chorobowy jest wtedy w pełni?**
Sezon grypowy liczymy od połowy września do połowy kwietnia, ale szczyt zachorowań przypada w styczniu, lutym i marcu. Jeżeli podamy szczepionkę w listopadzie, lub w grudniu to jest to idealny czas, dlatego że szczyt działania szczepionki przypadnie w szczycie zachorowań na grypę. Zachęcamy do szczepienia właśnie do końca roku.
- 3. Jak wygląda postępowanie po zaobserwowaniu ewentualnego Niepożądanego Odczynu Poszczepiennego – co powinno niepokoić i jak/ gdzie będzie udzielana pomoc?**
Należy zgłosić się do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, a lekarz wdroży obowiązujące procedury zgłaszania niepożądanych objawów szczepiennych. To procedura dostępna, są odpowiednie formularze.
- 4. Jaka jest najgorsza w skutkach dla zdrowia konsekwencja szczepienia dziecka przeciw grypie?**
To jest tak bezpieczne szczepienie, że aż trudno rozważać coś najgorszego. Objawy niepożądane po szczepieniu oczywiście mogą wystąpić. Wiążą się głównie z gorączką, u małego dziecka głównie gorączka z drgawkami. Ale zdarza się to bardzo rzadko i wystarczy podać leki przeciwgorączkowe. Za sprawą szczepionek, które podajemy nie wywołujemy ciężkiej choroby. Szczepionki w postaci zastrzyków zawierają antygeny wirusowe. Donosowe szczepionki od 3 roku życia zawierają osłabionego, specjalnie skonstruowanego wirusa, który daje odporność. Nie musimy się bać, że wywołamy chorobę.

5. Pochodzenie szczepionki – od ilu lat jest stosowana?

Dlaczego tak jesteśmy przekonani do szczepień przeciwko grypie i absolutnie pewnie czujemy się, jeśli idzie o bezpieczeństwo szczepień? Szczepionki przeciw grypie mają historię 90 letnią! Pierwsza szczepionka przeciw grypie została wyprodukowana w 1932 roku. Od lat powojennych, w rozwiniętych krajach świata szczepiono na masową skalę. Szczepionki przeciw grypie wymyślono, bo wówczas świetnie pamiętano pandemię grypy z 1918 roku i te naprawdę miliony ofiar, dziesiątki milionów ofiar. Pandemia sprzed stu lat była o wiele bardziej straszna, niż obecny COVID. Wtedy zaczęto myśleć nad szczepieniami. Szczepionka przeciw grypie to bardzo długa historia udoskonalanych szczepień. To są miliardy podanych dawek tej szczepionki.

6. Jaką skuteczność ma szczepienie przeciw grypie?

Mamy dwa pojęcia skuteczności: skuteczność polegająca na odpowiedzi danego organizmu. Jeśli chodzi o ludzi młodych skuteczność jest bardzo wysoka, dlatego że sięga 80-90 %, czyli około 90 % młodych ludzi ma pożądane miana przeciwciał. Jest też skuteczność kliniczna, czyli gdy zaszczepimy się, to nie zachorujemy, będziemy chronieni przed chorobą, lub jej następstwami. I tu skuteczność szczepionki jest bardzo wysoka.

7. Czy po zaszczepieniu na grypę można nadal zachorować?

Szczepienie nie chroni nas przed zakażeniem, lecz chroni przed ciężkim zakażeniem i powikłaniami. Część osób, która zaszczepiła się, nie zachoruje. Jednak nawet szczepiąc się można zachorować. Sam mam takie doświadczenie na swoim koncie. Na początku roku 2020 – jeszcze przed pandemią – na moim oddziale były dwa przypadki chorych na grypę. Wtedy dwóch szczepionych lekarzy zakażyło się. Mieliśmy łagodną chorobę przeziębieniową, która trwała dwa dni.

8. Czy szczepionka jest bezpieczna dla dzieci alergicznych?

Generalnie jest bezpieczna. To co może budzić obawy, to nadwrażliwość na białko jaja kurzego. Klasyczne szczepionki w zastrzyku zawierają białko jaja kurzego. Jeśli dziecko ma nadwrażliwość na to białko, to należy postępować ostrożnie i konsultować z lekarzem. Natomiast w przypadku innych alergii, to nie tylko nie zniechęcamy do szczepienia, ale zachęcamy z bardzo prostego powodu. U takich dzieci dochodzi bardzo łatwo do zakażeń. Szczepienie działa ochronnie przeciw grypie, ale działa ochronnie przeciw innym zakażeniom. Regularnie szczepione osoby rzadziej zakażają się.

9. Co wiadomo o skuteczności donosowej szczepionki przeciw grypie?

To jest bardzo dobrze i starannie przebadana szczepionka. Jest zarezerwowana dla dzieci i młodzieży, od 3 roku do 18 roku życia. Szczepionka zawiera żywego wirusa, który nie rozwija się w naszych płucach, lecz w nosie. Skuteczność immunologiczna, jak i kliniczna jest bardzo wysoka. Dziecko szczepione przeciw grypie po raz pierwszy szczepimy dwukrotnie, w odstępach miesięcznych.

10. Które kraje mają politykę szczepienia małych dzieci przeciwko grypie?

Wiele rozwiniętych krajów świata ma politykę szczepień przeciwko grypie. Najbardziej rozwinięta jest polityka Wielkiej Brytanii, gdzie masowo szczepi się przeciw grypie dzieci i dorosłych, ale też kraje skandynawskie, kraje południa Europy, w Portugalii, Hiszpanii, Włoszech, a także w Niemczech. To kraje bardzo wysokiej kultury szczepieniowej.